

[Tvede.]

har vi ogsaa ladet min Meningsfælle, der var Ordfører for Partiet i det andet høje Ting, erklære, at vi var villige til, naar det klangjordes for os, hvorledes hele Forholdet laa, at yde vor Medvirken til at afhjælpe Ubilligheder, hvis saadanne findes i den bestaaende Ordning.

Da saavel den højtærede Minister som det ærede 3die Medlem for 4de Kreds (Stensballe) har været meget inde paa Enkeltheder, skal jeg ikke komme ind paa saadanne i Øjeblikket — det er jo ogsaa et ret let overskueligt Forslag. Men jeg vil dog, inden jeg slutter mine Udtalelser, tillade mig at henstille til Ministeriet, om det ikke maatte finde det betimeligt at fremsætte Forslag til Lov angaaende det produktive Erhvervsliv, til Forøgelse af Beskæftigelsesgraden her i Landet. Det vil dog være bedre — og det troede jeg ogsaa, det nuværende Ministerium saa som sin Opgave — at fjerne selve Arbejdsløsheden i saa vid Udstrækning som muligt. I den Udtalelse, der paa Ministeriets Vegne blev fremsat ved Rigsdagssamlingens Begyndelse af den højtærede Statsminister, erkendtes det jo, at der fremdeles er Trang til visse ekstraordinære Foranstaltninger, gennem hvilke Lovgivningsmagten kunde medvirke til at hidføre en forøget Afsætning af dansk Produktion, og dermed en forøget Beskæftigelse for danske Arbejdere, hvilket er saa rigtigt, saa rigtigt; det vilde være for alle Parter, ikke mindst for selve Arbejdsløshedskassemedlemmerne, det mest tiltalende. Arbejdsløsheden er jo et Samfundsonde, men den kan ikke afhjælpes ved Understøttelse, den kan kun fjernes gennem forøget produktivt Arbejde, og paa dette Punkt maa det være Statsmagtens Hovedopgave at sætte ind.

Gunnar Fog-Petersen: Jeg tror ikke, dette Lovforslag har stor Udsigt til at blive vedtaget her i Tinget, men jeg tror, det har *nogen* Udsigt, hvis en Forhandling om Lovforslaget kan komme i Gang. I den tidligere Behandling af Forslag om Arbejdsløshedsunderstøttelse kan man nemlig finde gode Grunde for en saadan Antagelse. I 1924 var der jo, som alle ærede Medlemmer ved, opnaaet Enighed mellem de to store Fløje i vort politiske Liv om en Form for Arbejdsløshedsunderstøttelse, og jeg anser det for et meget stort Gode, at der netop paa dette Omraade var en saadan Enighed til Stede. Denne Enighed er for Tiden brudt, og den er brudt af de Partier, som nu udgør Oppositionen. Den Ordning, der blev tilveje-

bragt, blev jo i meget høj Grad her i Rigsdagen tilvejebragt af Partiet Venstres nuværende Ordfører i Folketinget og af Partiet Venstres nuværende Ordfører for dette Spørgsmaal her i Tinget. Disse to Navne stod i højere Grad end andre Navne i Rigsdagen inde for Ordningen af 1924. Naar Enigheden imidlertid blev brudt, var det, fordi stærkere Kræfter indenfor deres Parti satte igennem, at det Princip, de Bestemmelser, der var nedlagt i Loven, skulde kastes til Side. Saa fik vi Loven af 1927, hvorefter den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse bortfaldt. Dette var efter min Opfattelse, hvad jeg tidligere har haft Lejlighed til at fremhæve, ogsaa fra denne Talerstol, et Fejlgreb; alle Begivenheder paa denne Lovgivnings Omraade, ogsaa Udviklingen i Praksis, har vist, at det var et Fejlgreb. Det, man fra Venstres Side kunde have gjort uden at bryde den Politik, Partiet selv havde tilrettelagt, hvis det mente, at Loven af 1924 virkede uheldigt, var indenfor Enighedens Omraade at søge den ændret. Men det vilde man ikke, man kastede hele den ekstraordinære Understøttelse bort paa et Tidspunkt, hvor det viste sig urigtigt at kaste den bort, urigtigt, fordi Resultatet blev den stærke Stigning i Fattigudgifterne og en Opgave for Hjælpekasserne, der laa helt udenfor, hvad der var Hjælpekassernes Formaal, og som har skabt dyb Misfornøjelse hos Kommunalbestyrelserne rundt omkring i Landet, en Misfornøjelse, der rækker helt op i de ærede Medlemmers eget Parti, derom foreligger der tilstrækkelig mange Vidnesbyrd. Nu har altsaa den højtærede Socialminister efter min Opfattelse fulgt den rigtige Vej ved at tage hele Spørgsmaalet op til en Nyordning, og en Nyordning paa et Grundlag, der tilsigter igen at opnaa en almindelig Enighed om denne Lovgivning. Deri tror jeg, den højtærede Socialminister har handlet meget klogt, idet han har handlet ud fra den Hensigt, at der ikke alene skal komme et Lovforslag ud heraf, som kan vedtages i det andet høje Ting, men skal komme en Lov ud deraf, som bliver gældende i længere Tid.

Jeg sagde, at den Maade, det praktiske Liv havde indrettet sig paa efter den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelses Bortfald, med store Udgifter for Fattigvæsenet og Hjælpekasserne, var uheldig, og at dette er almindelig kendt. Det har ogsaa tidligere været stærkt fremhævet fra Venstres Side, at Hjælpekasserne slet ikke burde bruges i det Omfang, og det har ligeledes været anerkendt af Venstre, at man saa vidt muligt